

Markedsrapport Finland

Baggrund

Finland er et af Danmarks nærmarkeder, men den danske eksport til Finland er meget mindre end eksporten til nabolandene Sverige og Norge. Finlands økonomi har været ramt hårdt af det seneste årtis teknologiske og sikkerhedspolitiske udvikling. Økonomien er dog ved at komme sig, men landet lider fortsat under strukturelle udfordringer, herunder en hastig aldring af befolkningen. Finland har gennemført en række økonomiske reformer de seneste år, og landet forventes at fortsætte reformprogrammet de kommende år.

Tabel 1: Økonomiske nøgletal for Finland

	2015	2016	2017	2018 (skøn)	2019 (skøn)	2020 (skøn)
Real BNP-vækst (pct.)	0,1	2,5	2,8	2,5	1,9	1,9
Inflation (pct.)	-0,3	1,2	0,5	1,8	1,9	2,0
Arbejdsløshed (pct.)	9,3	8,9	8,5	7,6	7,5	7,4
Offentlig budgetbalance af BNP (pct.)	-2,8	-1,8	-0,6	-0,8	-0,6	-0,6
Offentlig gæld (brutto) af BNP (pct.)	63,5	63,0	61,4	61,4	60,8	60,1
Betalingsbalancens løbende poster af BNP (pct.)	-0,7	-0,4	-0,6	-0,9	0,3	0,9

Kilde: EIU, november 2018

Udgivet af: Dansk Erhverv i samarbejde med EKF - Danmarks Eksportkredit

Økonomisk udvikling

Finland har overordnet set en relativ stabil økonomi, men de seneste år har den finske økonomi haft problemer. I store dele af perioden 2012-2015 var Finland i recession, og Finlands tidligere finansminister Alexander Stubb kaldte landet for "Europas syge mand" i 2015.

Den finske økonomi er særligt afhængig af to sektorer: telekommunikationssektoren og skov- og papirindustrien. Begge sektorer har været presset af den teknologiske udvikling de sidste 10 år. Finlands største virksomhed, Nokia, som tidligere var verdens førende producent af mobiltelefoner, har mistet sin førerposition til Apple og andre producenter af smartphones. Den teknologiske udvikling har også ramt Finlands skovbrug, idet efterspørgslen efter papir er faldet efter opfindelsen af smartphones og tablets. En af finsk erhvervslivs mest kendte topchefer har tidligere udtalt, at iPhone tog livet af Nokia, mens iPaden tog livet af skov- og papirindustrien. Den finske økonomi er tillige blevet ramt af indførelsen af handelssanktioner mellem EU og Rusland, da Rusland var en af Finlands vigtigste handelspartnere, inden handelssanktionerne blev indført.

Den økonomiske deroute har ført til, at Finland de seneste år har gennemført en række

større arbejdsmarkedsreformer for at genoprette økonomien. Reformerne har mindsket virksomhedernes omkostninger og øget arbejdstiden. Det har været medvirkende til, at Finland nu er kommet ud af recessionen. Væksten i 2017 var 2,8 pct., og der forventes endnu et solidt vækstår på ca. 2,5 pct. i 2018. Finland har fortsat underskud på betalingsbalancen, men det ventes, at der vil realiseres et mindre overskud på betalingsbalancen i 2019 blandt andet som følge af en forbedring af konkurrenceevnen.

Finland har gennem en årrække haft underskud på de offentlige finanser, men underskuddet er faldende, og den offentlige gæld er lavere end i de fleste europæiske lande. Genopretningen af økonomien er hjulpet på vej af højkonjunktoren i Europa, idet Finland har en stor, eksportorienteret fremstillingsindustri, som eksporterer til det europæiske marked.

Arbejdsløsheden er på trods af et fald fra 2015 til 2018 fortsat høj sammenlignet med øvrige nordeuropæiske lande. Finland står også over for demografiske udfordringer, idet befolkningen er hastigt aldrende, hvilket ventes at sætte pres på de offentlige finanser de kommende år. Det må derfor forventes, at Finland vil fortsætte reformdagsordenen med henblik på at reducere udgiftstrykket i den offentlige sektor

Tabel 2: **Finlands handelsforhold til Danmark**

Dobbeltbeskatningsaftale med Finland	Ja
Finske investeringer i Danmark (beholdning 3. kvartal 2018)	16,4 mia. DKK
Danske investeringer i Finland (beholdning 3. kvartal 2018)	34,4 mia. DKK
Dansk vareeksport til Finland 2018	14,9 mia. DKK.
Dansk tjenesteeksport til Finland 2018	8,4 mia. DKK.
Dansk vare- og tjenesteeksport til Finland 2018	23,3 mia. DKK.
Dansk vareimport fra Finland 2018	8,8 mia. DKK.
Dansk tjenesteimport fra Finland 2018	4,3 mia. DKK.
Dansk vare- og tjenesteimport fra Finland 2018	13,1 mia. DKK.
Danske datterselskaber i Finland 2018	330 (27.019 ansatte i alt)

Kilde: SKAT og Danmarks Statistik

Tabel 3: **Eksportudsiget for Finland**

	2018 (skøn)	2019 (skøn)	2020 (skøn)
Vækst i dansk vareeksport til Finland (pct.)	-0,5	3,4	4,3

Vækst i dansk tjenesteeksport til Finland (pct.)	-1,9	0,0	0,2
Vækst i vare- og tjenesteeksport til Finland (pct.)	-1,0	2,3	3,0

Kilde: Udenrigsministeriet

Politisk udvikling

Finland har til forskel fra de skandinaviske lande en præsident, der vælges direkte for en periode på seks år. Præsidentens beføjelser er blevet indskrænket de seneste år, men præsidenten har fortsat hovedansvaret for udenrigs- og sikkerhedspolitikken, mens regeringen under ledelse af statsministeren har ansvaret for de øvrige politik-områder. Finland har stærke demokratiske institutioner, og der er tradition for brede politiske forlig.

I forhold til andre kriseramte europæiske lande har reformvilligheden i Finland været høj. Der har de seneste år været en relativ bred politisk opbakning til indførelsen af økonomiske reformer, som tager hånd om de strukturelle problemer, den finske økonomi lider under. Det er imidlertid uvist, om reformprogrammet kan fortsætte med samme tempo fremadrettet, og der udestår fortsat reformer af sundheds- og pensionssystemet, som ventes at komme under stigende pres de kommende år.

Sidste parlamentsvalg fandt sted i april 2015. Efter valget dannede en centrum-højre koalition regering. Regeringen bestod indtil sommeren 2017 af tre partier: Centerpartiet, Samlingspartiet det EU- og indvandringskritiske parti De Sande Finner. De Sande Finner valgte i sommeren 2017 en ny partiformand, som de øvrige partier i regeringen ikke ønskede at være i regering med. Det førte til dannelse af en ny regering uden De Sande Finner, men med deltagelse af en større udbrydergruppe fra De Sande Finner, kaldet Blå Fremtid. Den nye regering har 106 mandater ud af et samlet mandattal på 200 i parlamentet. Det er en svækkelse i forhold til den tidligere regerings 123 mandater.

Det relativt snævre flertal stiller regeringen i en vanskelig situation i forhold til at fortsætte reform-dagsordenen, idet dele af oppositionen og befolkningen er imod regeringens proklamerede nedskæringer i den offentlige sektor. Den nye regering har meddelt, at flere af de planlagte reformer, herunder en større sundhedsreform, som ventes at reducere de offentlige udgifter med 3 milliarder euro, er udskudt til 2020, hvilket er efter næste parlamentsvalg i april 2019. Det forventes, at centrum-venstre regeringen ledet af Social Demokratiet vil vinde det kommende valg, men at de vil fortsætte reformprogrammet af sundheds- og velfærdssektoren.

Finland er det eneste nordiske land, der er medlem af eurozonen. Der er bred opbakning til medlemskabet af EU og euroen i befolkningen, men som følge af den dårlige økonomiske performance de seneste år er modstanden mod euroen steget. Øget Russisk aggression har først til øget Finsk samarbejde med NATO de senere år, men der er ikke noget finsk ønske om at forværre forholdet til Rusland med et NATO-medlemskab.

Tabel 4: **Finland på globale ranglister**

Forsknings- & udviklingsintensitet (totale investeringer i pct. af BNP)	7 (ud af 76)
WIPO's Global Innovation Index	8 (ud af 127)
World Economic Forum's Global Competitiveness Index	10 (ud af 137)
Transparency Internationals "Corruption by country"(efter laveste niveau)	3 (ud af 180)
Verdensbankens "Ease of doing business" (samlet score)	17 (ud af 190)
Verdensbankens individuelle parametre:	
Bureaukrati ved opstart af virksomhed (efter laveste niveau)	43 (ud af 190)
Adgang til kredit (efter nemmeste adgang)	60 (ud af 190)
Beskyttelse af mindretalsaktionærer (efter mest effektive beskyttelse)	72 (ud af 190)
Bureaukrati for virksomheder ved eksport/import (efter laveste niveau)	34 (ud af 190)

Kilde: Se kildehenvisning på sidste side

Tabel 5: **Markedsmuligheder**

Finlands geografiske nærhed gør, at det finske marked kan være oplagt for danske virksomheder at satse på. Det finske forbrugsmønster ligner også det danske, så det man kan sælge i Danmark til en konkurrencedygtig pris, kan man som regel også sælge i Finland.

Energi og Miljø – Finland er omfattet af EU's mål for vedvarende energi. Finland har som målsætning, at 38 pct. og 50 pct. af energiproduktionen i henholdsvis 2020 og 2030 skal komme fra vedvarende energikilder. Herudover har regeringen en målsætning om, at kul skal være fuldt udfaset i 2030. Finland genererer en stor del af sin strøm fra vandkraft, men vindkraft udgør en stigende andel. Det forventes, at den vedvarende energiproduktion foruden vandkraft vil stige med ca. 4 pct. om året frem mod 2026.

It og kommunikation – Både Danmark og Finland ligger i toppen af EU's "Digital Economy and Society Index". Finland har de seneste år haft stort fokus på digitalisering af den offentlige sektor, og danske virksomheder kan bidrage med løsninger her.

Sundhedssektoren – Den finske sundhedssektor har de seneste år oplevet en stigende privatisering. Finland står også over for flere strukturelle udfordringer, som kræver handling.

Det gælder ikke mindst befolkningens aldring, der vil åbne nye afsætningsmuligheder for forskellige typer af sundhedsmidler, handicapudstyr og serviceydelser til ældreplejehjem og generel ældrepleje.

Kilde: EKF

10 største danske eksportvarer til Finland

Tabel 6: **Overkategorier**

1.	Medicinske og pharmaceutiske produkter 2,1 mia. kr.
2.	Rå mineralolier og produkter deraf 1,2 mia. kr.
3.	Beklædningsgenstande og -tilbehør 1,1 mia. kr.
4.	Maskiner og -tilbehør til industrien i.a.n. 865 mio. kr.
5.	Mejeriprodukter og fugleæg 721 mio. kr.
6.	Diverse forarbejdede varer, i.a.n. 621 mio. kr.
7.	Flygtige olier, parfume, toilet- og rensmidler 521 mio. kr.
8.	Køretøjer 513 mio. kr.
9.	Elektriske maskiner og apparater i.a.n.; tilbehør 472 mio. kr.
10.	Jern og stål 462 mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 7: **Underkategorier**

1.	Jordolie og råolier hidrørende fra bitumen 887,4 mio. kr.
2.	Vinddrevne elektriske generatorer 655,7 mio. kr.
3.	Dele til ikke elektriske kraftmaskiner og motorer 270,1 mio. kr.
4.	Ost af et fedtindhold på over 40% 233,2 mio. kr.
5.	Tilberedt næringsmidler, uden indhold af mælkefedt, sakkrose eller stivelse 155,4 mio. kr.
6.	Frisk ost modnet eller lagret ost, inkl. valle og ostemasse med et fedtindhold i ostemassen på under 40% 154,1 mio. kr.
7.	Karosseri og førerhuse til traktorer og transportkøretøjer beregnet til over 10 personer 135,8 mio. kr.
8.	Gasolier eller bitumen med et svovlindhold på over 0.001% 123,1 mio. kr.
9.	Tilsætningsfoder og dyrefoder med indhold af glukose og glukosesirup 110,7 mio. kr.
10.	Dele og tilbehør til automatiske databehandlingsmaskiner 98,8 mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Kommercielt klima

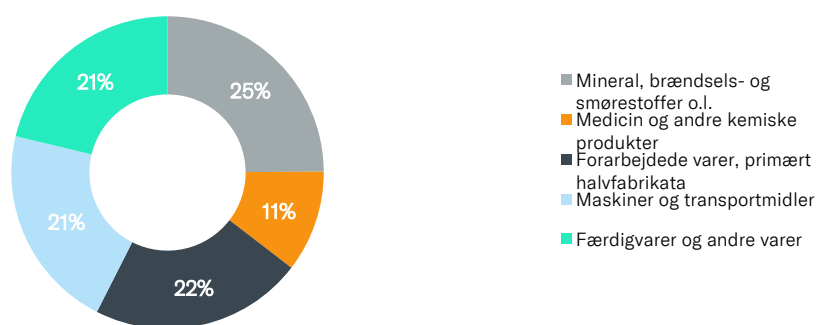
Finland har et godt kommercielt klima, hvilket afspejles i EKF's model for kommercielt klima, hvor Finland samlet ligger i den bedste klasse. De offentlige institutioner er stabile og velfungerende. Delscorene på operationelt klima, juridisk system, kontraktbrud, korruption, ekspropriation og finansielt system er alle 0 (det bedst mulige), hvilket understreger det gode kommercielle klima. Finlands banker er i øvrigt velregulerede og velkapitaliserede, og bankerne har begrænset eksponering mod de mest sårbare EU-lande.

Tabel 8: **Modtagere af dansk vareeksport 2018, rangeret**

1. Tyskland	102 mia. kr.
2. Sverige	78,5 mia. kr.
3. Storbritannien	53,8 mia. kr.
8. Frankrig og Monaco	23,4 mia. kr.
9. Polen	20,1 mia. kr.
10. Italien	17,2 mia. kr.
11. Finland	15,6 mia. kr.
12. Spanien	14,9 mia. kr.
13. Japan	14,1 mia. kr.
14. Belgien	11,7 mia. kr.

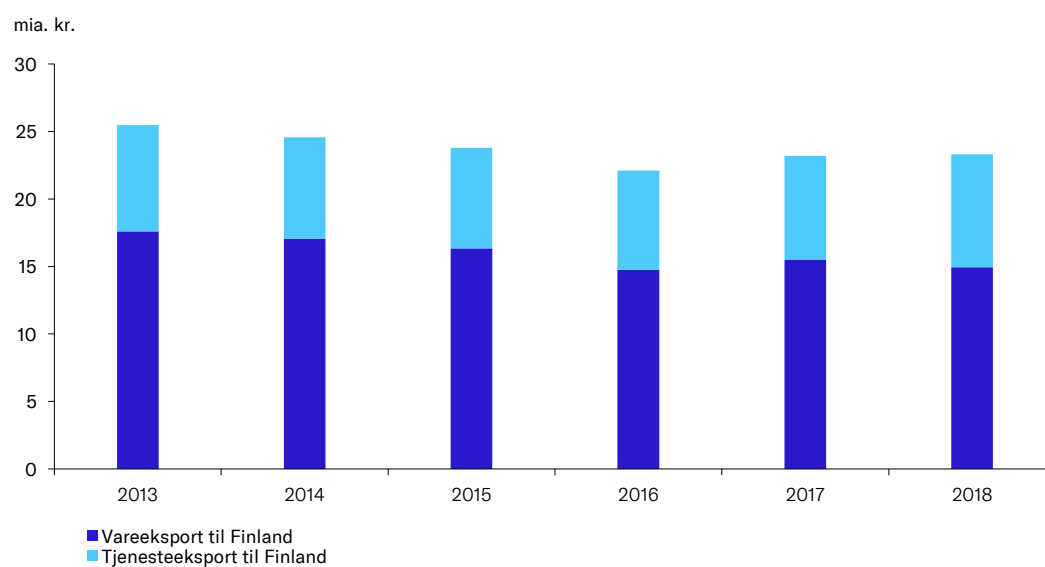
Kilde: Danmarks Statistik

Figur 1: **Hovedkomponenter i den danske vareeksport til Finland fra nov. 2017 til juli 2018**

Kilde: Danmarks Statistik og Udenrigsministeriets eksportudsigts for Finland

Figur 2: **Dansk vareeksport til Finland fra 2013 til 2018**

Kilde: Danmarks Statistik

Om Markedsrapport

Markedsrapport er en del af Dansk Erhvervs løbende overvågning af de internationale markeder og udkommer i opdateret version hvert kvartal. Publikationen udarbejdes i samarbejde med en gruppe samarbejdspartnere, der besidder en helt særlig viden om handels- og forretningsvilkår på de vigtigste danske eksportmarkeder. Samarbejdspartnerne er:

EKF – Danmarks Eksportkredit

Har du brug for en kredit til at udvikle din virksomhed eller levere en ordre til en kunde i udlandet? Har din eksportkunde brug for finansiering for at kunne købe dine varer? EKF er Danmarks Eksportkredit, og vi hjælper danske virksomheder frem i verden ved at finansiere jeres forretninger og tage de risici, der kan være forbundet med at handle med andre lande. Som en del af vores arbejde vurderer vi løbende økonomisk og politisk risiko på de fleste eksportmarkeder. Kontakt EKF på 35 46 26 00 eller besøg på www.ekf.dk, hvis din virksomhed har brug for finansiering til eksport eller er underleverandør til eksport.

Det Dansk-Tyske Handelskammer (www.handelskammer.dk)

Udenrigsministeriet (www.um.dk)

Markedsrapport er baseret på en række solide statistikkilder, som Dansk Erhverv finder troværdige: Danmarks Statistik, Eurostat, IMF, WTO, OECD, Danmarks Nationalbank, Verdensbanken og The Economist Intelligence Unit. Gengivelse af materiale fra Markedsrapport skal ske med Dansk Erhverv anført som kilde.

For yderligere information om Markedsrapport, herunder om muligheden for at blive samarbejdspartner, kontakt venligst Michael Bremerskov Jensen, chefkonsulent, EU & International, Dansk Erhverv, på tlf. +45 31 75 24 00 / e-mail: mje@danskerhverv.dk.

For mere om Dansk Erhverv se vores hjemmeside på: www.danskerhverv.dk